

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 2Ndt/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619010090
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Mozner
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7619010090.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému C. E. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom 14. mája 2019 v Bratislave o návrhu obvineného C. E. na odňatie a prikázanie veci, takto

rozhodol:

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného C. E. vedená na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3T/17/2019 sa tomuto súdu neodníma.

odôvodnenie:

Pred Okresným súdom Spišská Nová Ves (ďalej tiež „okresný súd“) je pod sp. zn. 3T/17/2019 vedené na podklade obžaloby podanej prokurátorom Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves 15. februára 2019 trestné stíhanie proti obvinenému C. E. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v období od 1. januára 2018 až doposiaľ, v obci Hrabušice, okres Spišská Nová Ves, a na iných miestach ako otec mal. M. B., nar. XX. C. XXXX, a mal. V. B., nar. X D. XXXX, bytom u matky, neprispieval riadne a včas na ich výživu, i keď mu táto povinnosť vyplýva z § 62 Zákona o rodine a podľa rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13P/282/2007 zo dňa 5. októbra 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19. októbra 2007, bol zaviazaný prispievať na výživu mal. M. B., nar. XX. C. XXXX, sumou vo výške 33,19 eur mesačne, ktoré výživné mal platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a podľa rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 11P/609/2009 zo dňa 19. novembra 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. januára 2010, bol zaviazaný prispievať na výživu mal. V. B., nar. X D. XXXX, sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa mesačne, t. j. sumou vo výške 27,32 eur mesačne a od júla 2018 sumou vo výške 28,08 eur mesačne a podľa rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/72/2017 zo dňa 2. októbra 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24. augusta 2018, bol zaviazaný prispievať na výživu mal. M. B., nar. XX. C. XXXX, sumou vo výške 70 eur mesačne a na výživu mal. V. B., nar. X. D. XXXX, sumou vo výške 70 eur mesačne, ktoré výživné mal platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám oprávnenej S. J., čím mu za uvedené obdobie vznikol dlh na výživnom vo výške najmenej 985,60 eur.

Okresný súd trestným rozkazom z 5. marca 2019, sp. zn. 3T/17/2019 uznal obvineného C. E. vinným z uvedeného prečinu a podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zák. mu uložil trest odňatia slobody vo výmere sedem mesiacov, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu, ktorú podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil na osemnásť mesiacov.

Proti tomuto trestnému rozkazu podal obvinený C. E. v zákonnej lehote odpor. V jeho dôvodoch okrem iného požiadal o preloženie trestného konania na miestne príslušný súd v jeho aktuálnom trvalom bydlisku - O. ul. č. X, X., okres B., teda na Okresný súd Levice. V tejto súvislosti zdôraznil, že svoje práva chce obhájiť na riadnom pojednávaní, na ktorom chce navrhnúť vypočuť ako svedka jeho terajšiu družku T. L., s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Taktiež chcel nahliadnuť do vyšetrovacieho spisu, avšak mohol tak urobiť len na policajnom orgáne v Spišskej Novej Vsi, ktorá je vzdialená od jeho bydliska

265km, čo je pre neho z finančných (zarába asi 460,- eur) a časových dôvodov nemožné, pretože musí chodiť do práce. Vyslovil pritom názor, že pokiaľ sa skutok stal, tak sa stal v X., kde býva, a nie v Y., kde nebol, keďže matka detí mu styk s nimi neumožňuje. Na výzvu okresného súdu obvinený neskôr uviedol, že jeho odpor je zároveň návrhom na odňatie a prikázanie veci, pričom zopakoval, že Okresný súd Spišská Nová Ves je pre neho z finančných a časových dôvodov ťažko dostupný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Spišská Nová Ves a Okresnému súdu Levice (§ 23 ods. 1 Tr. por.) preskúmal návrh obvineného, ako i súvisiaci spisový materiál a dospel k záveru, že v posudzovanej veci niet žiadneho dôležitého dôvodu na jej odňatie miestne príslušnému okresnému súdu.

So zreteľom na obvineným uplatnenú argumentáciu treba k veci najprv uviesť, že trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. je tzv. dištančným deliktom, ktorého miestom spáchania je tak miesto pobytu páchatel'a v čase, keď neplnil vyživovaciu povinnosť, ako aj miesto, kde má pobyt oprávnená osoba. V súlade s § 20 Tr. por., podľa ktorého ak je [...] daná príslušnosť niekoľkých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom, je tak na konanie v tejto veci miestne príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves, na ktorý podal príslušný prokurátor 15. februára 2019 obžalobu.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (miestne nepríslušnému) súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon v citovanom ustanovení bližšie nevymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či u miestne príslušného súdu možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu. Jedným z takýchto dôvodov môže byť i prípad, ak konanie pred príslušným súdom nebude hospodárne (napr. preto, že svedkovia, ktorí majú byť vypočutí, majú bydlisko v územnom obvode iného vzdialeného súdu a pod.). Preto základná otázka, ktorú musel najvyšší súd v posudzovanej veci vyriešiť bola tá, či konanie pred miestne príslušným Okresným súdom Spišská Nová Ves nespôsobí nadmerné trovy.

V nadväznosti na uvedené treba ďalej uviesť, že zásada hospodárnosti sa posudzuje pri zmene príslušnosti súdu postupom odňatia a prikázania veci len z hľadiska výdavkov štátu, ktorý však neznáša vlastné trovy obvineného (§ 553 ods. 1 Tr. por.). Vzhľadom na to, že aktuálne je okrem výsluchu obvineného navrhovaný iba výsluch svedkyne S. J., ktorá býva v obvode Okresného súdu Spišská Nová Ves, odňatie tejto veci tomuto okresnému súdu a jej prikázanie Okresnému súdu Levice by nielenže nebolo hospodárnejšie, ale viedlo by k navýšeniu trov konania znášaných štátom. Nehovoriac o tom, že ťažkosti spojené s cestovaním na úkony súdu by mal prioritne znášať obvinený a nie poškodená.

Pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že (zohľadniac obvineným deklarované príjmy) náklady spojené s cestou na príslušný súd prostriedkami verejnej hromadnej dopravy nepredstavujú takú položku, ktorá by obvinenému neumožnila zúčastniť sa súdneho konania a významným spôsobom tak obmedzila jeho právo obhajovať sa.

Tieto dôvody viedli najvyšší k tomu, že návrhu obvineného C. E. nevyhovelo a posudzovanú vec Okresnému súdu Spišská Nová Ves neodňal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.